

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců Mgr. Aleše Roztočila a JUDr. Dagmar Nygrínové v právní věci žalobce: **B. D.**, zast. JUDr. Irenou Wenzlovou, advokátkou, se sídlem Sovova 709/5, Litoměřice, proti žalovanému: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Ústeckého kraje**, se sídlem Lidické náměstí 9, Ústí nad Labem, v řízení o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného, o nesouhlasu Krajského soudu v Ústí nad Labem s postoupením této věci Městským soudem v Praze,

t a k t o :

K řízení je místně příslušný Krajský soud v Ústí nad Labem.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce se žalobou podanou dne 26. 3. 2012 u Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“) domáhal toho, aby soud určil nezákonnost zásahu policistů Policie České republiky spočívající (i) v tom, že u žalobce coby řidiče osobního vozidla Seat Toledo registrační značky X provedli dne 21. března 2013 v době kolem 0:30 hod. služební zákrok trvající jednu hodinu (kompletní lustraci řidiče, test na alkohol a drogy a opakovanou prohlídku vozidla včetně povinné výbavy a technického stavu vozidla) a (ii) v zákazu další jízdy uvedeným vozidlem. V žalobě jako žalovaného označil Ministerstvo vnitra jako správní orgán nadřízený ozbrojenému bezpečnostnímu sboru Policie České republiky (§ 5 odst. 1 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky), které je ve smyslu § 83 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“) pasivně věcně legitimováno. Žalobce dále uvedl, že žalovaný zásah věcně provedli policisté Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Ústeckého kraje, prap. H. a prap. Bc. J.

[2] Městský soud v Praze usnesením ze dne 16. 10. 2013, č. j. 5 A 76/2013 - 26, postoupil shora uvedenou věc Krajskému soudu v Ústí nad Labem (dále jen „krajský soud“). V odůvodnění usnesení městský soud uvedl, že žalobce označil jako žalovaného Ministerstvo vnitra, avšak soud není vázán nesprávným označením žalovaného uvedeným

v žalobě, a proto je povinen jednat jako s žalovaným s tím, kdo jím má být dle znění § 83 s. ř. s. V posuzovaném případě tak na místě žalovaného měla vystupovat Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Ústeckého kraje, a to s odkazem na § 124 odst. 1 a 9 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (dále jen „zákon o silničním provozu“), podle kterého Policie České republiky jedná při dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích jako správní orgán. Městský soud tedy vyhodnotil, že podle § 7 odst. 2 s. ř. s., je k řízení příslušný Krajský soud v Ústí nad Labem. V záhlaví tohoto usnesení městský soud označil jako žalovaného Policii České republiky, Krajské ředitelství policie Ústeckého kraje.

[3] Krajský soud se s postupem městského soudu neztotožnil a odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 4. 2014, č. j. 4 As 35/2014 - 34, ve kterém Nejvyšší správní soud judikoval, že v případě zásahových žalob je pro vymezení pasivní procesní legitimace rozhodující tvrzení žalobce. Za žalovaného tedy bylo nutné dle § 83 s. ř. s. považovat správní orgán označený žalobcem v žalobě, tedy Ministerstvo vnitra. Podle krajského soudu jde v nyní projednávané věci o případ zcela skutkově a právně analogický věci rozhodnuté Nejvyšším správním soudem v rozsudku z 30. 4. 2014, č. j. 4 As 35/2014 - 34 (jedná se o pokračování téhož zásahu týčž policistů týkajícího se stejného vozidla řízeného v rozmezí krátké doby dvěma řidiči, přičemž žaloba byla podávána jako typově obdobná sepsaná stejným právním zástupcem). Krajský soud tedy předložil spis Nejvyššímu správnímu soudu k rozhodnutí o místní příslušnosti podle § 7 odst. 5 věty druhé s. ř. s., s tím, že za žalovaného považuje Ministerstvo vnitra.

[4] Čtvrtý senát Nejvyššího správního soudu v rámci rozhodování podle § 7 odst. 5 s. ř. s. při předběžném posouzení věci dospěl k závěru, že dosavadní judikatura Nejvyššího správního soudu aplikovatelná na posuzovaný případ je nejednotná a čtvrtý senát tak nemůže o místní příslušnosti krajského soudu rozhodnout, aniž by se odchýlil od právního názoru již vysloveného v jiném rozhodnutí Nejvyššího správního soudu. Shledal totiž, že ve věci kritérií pro určování žalovaného v případě zásahové žaloby existuje u Nejvyššího správního soudu rozpor v dosavadní judikatuře k právní otázce, zda žalovaným v případě žalob na ochranu před nezákonným zásahem, pokynem či donucením je správní orgán, jež žalobce v žalobě jako žalovaného označí, nebo správní orgán, který zásah provedl dle dostatečně určitého popisu zásahu v žalobě, a to i v případě, že žalobce vychází z nesprávného právního názoru, že policie (která dle popisu v žalobě fakticky zásah provedla) při provádění zásahu jednala jako ozbrojený sbor, ačkoli jednala jako správní orgán.

[5] Čtvrtý senát Nejvyššího správního soudu proto věc usnesením ze dne 17. 7. 2014, č. j. Nad 224/2014 - 48 podle § 17 odst. 1 s. ř. s. předložil rozšířenému senátu Nejvyššího správního soudu.

[6] Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu usnesením ze dne 9. 12. 2014, č. j. Nad 224/2014 - 53, rozhodl, že (i) „V řízení o ochraně před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu (§ 82 a násl. s. ř. s.) je třeba vykládat § 83 s. ř. s.

pokračování

tak, že soud na základě tvrzení žalobce, eventuelně doplněného na výzvu soudu, a s přihlédnutím k dalším informacím, které má soud případně k dispozici, po právní stránce posoudí, kterému správnímu orgánu je s ohledem na tato tvrzení přičitatelné jednání, jež má být podle žalobce nezákonným zásahem“; (ii) „Liší-li se tento závěr soudu od projevu vůle žalobce označujícího žalovaného, upozorní soud žalobce na svůj závěr a vyzve jej, aby případně reagoval úpravou označení žalovaného. Pokud žalobce i poté, co byl soudem upozorněn na jiný právní závěr soudu ohledně otázky, kdo má být v dané věci žalovaným, setrvá na svém původním náhledu na tuto otázku a neuzpůsobí patřičně označení žalovaného a návrh výroku rozhodnutí soudu [§ 84 odst. 3 písm. d) s. ř. s.], nemůže být jeho žalobě vyhověno.“ Rozšířený senát dále věc vrátil k projednání a rozhodnutí čtvrtému senátu.

[7] Při aplikaci výše uvedených závěrů rozšířeného senátu na posuzovanou věc, je třeba především konstatovat, že žalobce v žalobě jako žalovaného označil Ministerstvo vnitra. Předmětem žaloby je ovšem zásah provedený policisty prap. H. a prap. R. J. zařazenými do Policie České republiky, Krajského ředitelství PČR Ústí nad Labem, obvodního oddělení Všebořice. Tento zásah spočíval v uložení zákazu další jízdy dle § 118a odst. 2 písm. b) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), žalobci jakožto řidiči vozidla Seat Toledo, RZ X, dne 21. 3. 2013, v Ústí nad Labem, ul. Všebořická a Havířská.

[8] V souladu s názorem rozšířeného senátu soud posoudil, komu je po právní stránce přičitatelné jednání, které má být podle žalobce nezákonným zásahem. Podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu (srov. zejména rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 11. 2011, č. j. 6 Aps 3/2011 – 63, publikován pod č. 2603/2012 Sb. NSS), platí, že „Policie České republiky jedná při dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích podle § 124 odst. 1 a 9 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, jako správní orgán, nikoliv jako ozbrojený bezpečnostní sbor.“ Tento závěr je třeba vztáhnout i na výkon pravomoci Policie ČR podle § 118a odst. 2 písm. b) zákona o silničním provozu (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 4. 2014, č. j. 4 As 35/2014 - 57). Policie tedy v případě posuzovaného zásahu nejednala jako ozbrojený sbor, nýbrž jako správní orgán. Jako správnímu orgánu je tudíž Policii České republiky, Krajskému ředitelství PČR Ústí nad Labem, přičitatelné jednání policistů, v němž žalobce spatřuje nezákonný zásah, jehož posouzení je předmětem řízení před soudem. V žalobě ze dne 26. 3. 2012, jíž je jakožto dispozičním úkonem žalobce soud vázán, ovšem žalobce označil za žalovaného Ministerstvo vnitra.

[9] Pro tento případ rozšířený senát ve výše citovaném usnesení předvídá, že soud je povinen se svou úvahou o správním orgánu odpovědném za žalovaný zásah seznámit žalobce a vyzvat jej, aby na toto posouzení soudu reagoval. Otázka žalovaného správního orgánu je přitom rozhodná pro určení místní příslušnosti krajského soudu k rozhodnutí o žalobě, což je předmětem řízení nyní probíhajícího u Nejvyššího správního soudu.

[10] Nejvyšší správní soud proto žalobce přepisem ze dne 10. 2. 2015, č. j. Nad 224/2014 – 65, vyzval, aby ve lhůtě dvou týdnů od doručení této výzvy sdělil, zda se ztotožňuje s hodnocením otázky, který správní orgán má být žalovaným v řízení o jím podané žalobě

a souhlasí s tím, že za žalovaného v nyní probíhajícím řízení bude považována Policie České republiky, Krajské ředitelství PČR Ústí nad Labem a upravuje v tomto směru svou žalobu, nebo zda trvá na tom, že žalovaným je Ministerstvo vnitra; zároveň žalobce poučil, že nebude-li na tuto výzvu reagovat, bude Nejvyšší správní soud vycházet z toho, že trvá na tom, že žalovaným je Ministerstvo vnitra.

[11] Žalobce v přípisě ze dne 12. 2. 2014 soudu sdělil, že se ztotožňuje s názorem Nejvyššího správního soudu a souhlasí s tím, že za žalovanou v probíhajícím řízení bude považována Policie České republiky, a v tomto směru upravuje svou žalobu.

[12] Z výše uvedeného tak vyplývá, že za žalovanou je třeba v posuzované věci považovat Policii České republiky, Krajské ředitelství PČR Ústí nad Labem, neboť je dle žalobcových tvrzení obsažených v žalobě správním orgánem odpovědným za tvrzený nezákonný zásah vůči žalobci a sám žalobce svou žalobu upravil v tom směru, že ji výslovně označil za žalovanou. K řízení je tak podle § 7 odst. 2 s. ř. s. příslušný Krajský soud v Ústí nad Labem, neboť v jeho obvodu se nachází sídlo žalované, proti jejímuž zásahu do svých práv žalobce brojí.

[13] Ministerstvu vnitra, které bylo původně označeno v žalobě jako žalovaný, se toto usnesení zasílá na vědomí s tím, že správní soudy budou v této věci jednat jako s účastníkem na straně žalovaného výlučně s Policií České republiky, Krajské ředitelství PČR Ústí nad Labem. Nejvyšší správní soud je toho názoru, že upraví-li žalobce na výzvu soudu žalobu ohledně označení žalovaného ve smyslu § 83 s. ř. s., pak soud pokračuje v řízení s takto nově označeným žalovaným a nevydává o tom samostatné rozhodnutí. Osobu původně označenou jako žalovaný, pokud s ní soud dosud jako se žalovaným jednal, o tom pouze neformálně vyrozumí (srov. bod 59 usnesení rozšířeného senátu).

[14] S ohledem na výše uvedené shledal Nejvyšší správní soud nesouhlas Krajského soudu v Ústí nad Labem s postoupením věci nedůvodným, a proto rozhodl podle § 7 odst. 5 s. ř. s. tak, že k řízení je místně příslušný Krajský soud v Ústí nad Labem. Tímto rozhodnutím Nejvyššího správního soudu jsou soudy vázány.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. února 2015

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu

